

Styrets beretning 2012

Hafslund har i 2012 fokusert på å videreutvikle posisjonen som et ledende energikonsern, med hovedfokus på kjerneområdene produksjon, nett, varme og marked. Konsernet vokser organisk innen kjernevirksomheten, men søker også strukturell vekst. Den underliggende driften i 2012 var god, men året var preget av lave kraftpriser, og av ekstraordinære nedskrivninger og avsetninger ved enkelte engasjementer utenfor kjerneområdene.

Hafslunds strategi er å fortsette videreutviklingen av de fire kjerneområdene produksjon, varme, nett og marked. Hafslund har en god posisjon på alle virksomhetsområder, med geografisk hovedfokus i den utvidete Oslo-regionen. Kraftverkene ligger konsentrert i Glomma. Nettvirksomheten er landets største, og blant de mest effektive norske nettselskapene. Hafslund eier og driver landets største fjernvarmenett. Konsernets strømsalgsvirksomhet er landets største, og har som mål å bli en betydelig nordisk aktør.

Lønnsom vekst innen kjerneområdene forutsetter sterkt driftsmessig fokus på kontinuerlig forbedring, effektive prosesser og kostnadskontroll. Hafslund viderefører sitt forbedringsarbeid for å kunne utnytte selskapets kompetansefortrinn enda bedre.

Resultatet i 2012 preges av ekstraordinære nedskrivninger og avsetninger, som følge av utfordrende markedsforhold og negativ resultatvikling ved BioWood Norway AS og bioenergianlegget Bio-EI Fredrikstad, samt en avsetning som følge av utviklingen i en pågående skattetvist. Lavere kraftpriser i 2012 påvirker særlig resultatene i forretningsområdene Produksjon og Varme. Oppnådd kraftpris på 22 øre/kWh er 31 prosent lavere enn i 2011, og 44 prosent lavere enn i 2010. Etter en periode med salg av nær all produsert kraft i spotmarkedet, har Hafslund endret strategi til delvis prissikring av forventet kraftproduksjon. Endringen er foretatt for bedre å utnytte markedsmulighetene, samt sikre inntjening og kontantstrøm særlig i lavprisperioder. Hafslund ønsker også å redusere den resultatmessige nedsiderisikoen for Varme, og har valgt å prissikre deler av salgsvolumet.

Resultat etter skatt i 2012 ble på -52 millioner kroner, og inkluderer ekstraordinære nedskrivninger og avsetninger på til sammen 586 millioner kroner. Ved utgangen av 2012 var totalkapitalen 24,8 milliarder kroner, og egenkapitalandelen 31 prosent. Konsernet har en robust finansieringsstruktur med langsiktige kommitterte trekkfasiliteter.

Den 21. november vedtok styret i BioWood Norway AS å nedlegge pelletsproduksjonen på Averøya. Overkapasitet og lave priser i pelletsmarkedet, samt tekniske utfordringer i anlegget, bidro til at produksjonen gikk med tap. Styret vurderte mulige tiltak, men fant ikke grunnlag for langsiktig lønnsom virksomhet. Virksomheten ble avsluttet i månedsskiftet februar / mars 2013.

Den 21. mars 2012 tiltrådte Finn Bjørn Ruyter stillingen som konsernsjef i Hafslund, etter å ha vært konstituert i stillingen siden 6. januar 2012. Ruyter kom til Hafslund i 2010, som konserndirektør for Økonomi og finans. Han har over 20 års erfaring fra norsk energi- og kraftbransje.

Økonomi

Årets resultat

Hafslund-konsernets salgsinntekter i 2012 ble 11,5 milliarder kroner (13,7 milliarder kroner). Nedgangen må i hovedsak ses i sammenheng med lavere kraftpriser. Driftsresultatet ble 854 millioner kroner i 2012, en forbedring på 511 millioner kroner fra 2011. Den operasjonelle driften har vært god. Driftsresultatet inkluderer en belastning på 560 millioner kroner i ekstraordinære nedskrivninger og avsetninger, som følge av utfordrende markedsforhold og negativ resultatvikling ved BioWood Norway AS og bioenergianlegget Bio-EI Fredrikstad. Oppnådd kraftpris på 22 øre/kWh i 2012 er 10 øre/kWh lavere enn i 2011, noe som bidrar til en resultatnedgang for forretningsområdene Produksjon og Varme. Forbedringen i driftsresultatet fra 2011 må også ses i sammenheng med at resultatet i 2011 ble belastet med en nedskrivning av den daværende aksjeposten i REC med 1090 millioner kroner. Avkastning på engasjert kapital ble 4,1 prosent (1,5 prosent) i 2012.

Finanskostnadene ble 557 millioner kroner (584 millioner kroner) i 2012. Dette inkluderer en belastning på -48 millioner kroner (-89 millioner kroner), som følge av at lavere forward renter øker markedsverdien av låneporteføljen som regnskapsføres til virkelig verdi. Låneporteføljens kupongrente på 4,0 prosent ved utgangen av 2012 er en reduksjon på 0,5 prosentpoeng i løpet av året. Skattekostnaden på 349 millioner inkluderer grunnrenteskatt på 111 millioner kroner (200 millioner kroner) innen kraftproduksjonsvirksomheten, og en avsetning på 183 millioner kroner vedrørende en pågående skattetvist. Konsernets årsresultat på -52 millioner kroner tilsvarer et resultat per aksje på -0,27 kroner (-3,58 kroner).

Styret bekrefter at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet er avlagt på dette grunnlag.

Kontantstrøm og kapitalforhold

Konsernets kontantstrøm fra driften før arbeidskapitalendring ble 1184 millioner kroner (1254 millioner kroner). Arbeidskapitalen på 587 millioner kroner ved utgangen av 2012 er en økning på 835 millioner kroner i løpet av året. Den økte arbeidskapitalen skyldes en spesielt lav arbeidskapital ved utgangen av 2011, som følge av lave kraftpriser og lavt strømforbruk grunnet mildt vær mot slutten av 2011. Dette ga en netto kontantstrøm fra driften på 236 millioner kroner i 2012. Driftsresultatet før avskrivninger på 2113 millioner kroner er 929 millioner kroner høyere enn netto kontantstrøm fra driften før arbeidskapitalendringen. Denne forskjellen består av betaling av renter og skatt på 839 millioner kroner, samt resultateffekter uten likviditetseffekt på 90 millioner kroner, knyttet til blant annet

markedsverdiendringer på aksjer og derivater.

Samlete drifts- og ekspansjonsinvesteringer i 2012 var 1084 millioner kroner (1176 millioner kroner), hvorav 497 millioner kroner i nettvirksomheten og 326 millioner kroner i fjernvarmevirksomheten. Investeringene framover vil i hovedsak knytte seg til løpende reinvesteringer i nettvirksomheten, gradvis innfasing av AMS, samt videre utvikling av fjernvarmevirksomheten i Oslo.

Det ble i 2012 utbetalt et utbytte på 2,50 kroner (2,50 kroner) per aksje, tilsvarende 487 millioner kroner. Samlet ga dette en negativ kontantstrøm på 1299 millioner kroner for 2012, noe som økte netto rentebærende gjeld til 10,6 milliarder kroner ved utgangen av 2012.

Konsernet har en robust finansieringsstruktur med langsiktige kommitterte trekkfasiliteter. Ved utgangen av 2012 hadde Hafslund ubenyttede trekkfasiliteter på 3,9 milliarder kroner. Hafslund har ingen finansielle gjeldsbetingelser (covenants) knyttet til noen låneavtaler.

Forretningsområdene

Hafslund er et ledende energikonsern og et av få energikonsern i Norden som er børsnotert. Hafslund har produsert ren vannkraft siden 1898, og satser på fornybar energiproduksjon for å møte framtidens energibehov. Hafslund er Norges største netteier, størst innen strømsalg, og en stor produsent av fornybar energi. Konsernets kjernevirksomhet består av forretningsområdene Produksjon, Varme, Nett og Marked. Konsernets virksomhet er hovedsakelig i Norge og Sverige, og selskapets hovedkontor ligger i Oslo.

Produksjon

Forretningsområdet Produksjon består av vannkraftproduksjon med en normal årsproduksjon på 3100 GWh, og en sentral krafthandelsenhet. Produksjon skal sørge for fremragende forvaltning av anleggene i nedre del av Glomma, og søke vekst innen fornybar energiproduksjon. Forretningsområdet hadde salgsinntekter på 755 millioner kroner (1024 millioner kroner) og et driftsresultat på 442 millioner kroner (724 millioner kroner) i 2012. Forretningsområdet Produksjon har en engasjert kapital på 4,8 milliarder kroner ved utgangen av 2012.

Salgsinntektene for vannkraftproduksjonen i 2012 var 722 millioner kroner, noe som er 28 prosent lavere enn i 2011. Den reduserte omsetningen skyldes i hovedsak 31 prosent lavere oppnådde kraftpriser i 2012 enn i 2011, til tross for at noe høyere produksjon bidrar positivt. Driftsresultatet på 435 millioner kroner (743 millioner kroner) reflekterer en oppnådd kraftpris på 22 øre/kWh (32 øre/kWh) og et produksjonsvolum på 3273 GWh (3135 GWh). Til tross for en gradvis økende prissikring vil resultatene fra vannkraftproduksjonen i stor grad være drevet av den løpende kraftprisutviklingen. Kraftproduksjonen på 3273 GWh i 2012 var seks prosent over normalproduksjon.

Året ble preget av produksjonsstans som følge av feil på to av de største aggregatene i flomperioden på sommeren, med et samlet vanntap på i underkant av 200 GWh. Endelig forsikringsoppgjør ventes i 2013.

Produksjon har i løpet av året etablert rutiner for rullerende forhåndssalg av forventet kraftproduksjon. Samlet resultatført gevinst fra sikringshandel utgjorde 37 millioner, og er reflektert i høyere oppnådd kraftpris sammenliknet med (volumvektet) spotpris for året. Sikret volum per 31. desember 2012 for kommende seks måneder utgjør 39 prosent av normalproduksjonen.

Konsernets sentrale krafthandelsenhet utfører handel i spotmarkedet, handel med elsertifikater, finansiell sikringshandel og kraftrading. Krafthandelsvirksomheten oppnådde et driftsresultat på 7 millioner kroner (-19 millioner kroner).

Varme

Forretningsområdet Varme består av fjernvarmevirksomheten i Oslo og Akershus, samt produksjon av varme og damp til industri i Østfold. Salgsinntektene for varmevirksomheten ble på 1107 millioner kroner (1120 millioner kroner). Driftsresultat før avskrivninger på 312 millioner kroner er en økning på 20 prosent fra 2011. Driftsresultatet ble -83 millioner kroner (102 millioner kroner). Driftsresultatet reflekterer et dekningsbidrag for solgt volum på 28 øre/kWh, en økning på 1 øre/kWh fra 2011. Høyere andel fornybare energikilder og billigere spisslast bidrar til økt dekningsbidrag til tross for lavere kraftpriser sammenliknet med 2011. Samlet energileveranse på 1994 GWh er en økning på 166 GWh fra 2011. Dekningsbidraget ble 597 millioner kroner (522 millioner kroner). Driftsresultatet reflekterer også en ekstraordinær nedskrivning vedrørende anlegget for energiutnyttelse av avfallsbasert brensel, Bio-El Fredrikstad, på 240 millioner kroner. Lønnsomheten til anlegget er sterkt påvirket av avfallsprisene, som representerer en inntekt for anlegget. Avfallsprisene har falt ytterligere i løpet av 2012, med få tegn til snarlig bedring. Fallet i avfallsprisene skyldes overkapasitet som følge av betydelig utvikling av kapasiteten både i Norge og Sverige. Forretningsområdet Varme har en engasjert kapital på 5,6 milliarder kroner ved utgangen av 2012.

For fjernvarmevirksomheten økte andelen elektrisitet og andre fornybare energikilder til 93 prosent for 2012, en økning på 9 prosentpoeng fra 2011. Økningen skyldes større andel varme fra avfall som grunnlastkilde levert av Oslo kommunes energigjenvinningsetat (EGE) på Klemetsrud. Andel fornybar varme vil øke ytterligere ved driftsettelsen av den nye trepulverkjelen på Haraldrud varmesentral, og en ny spisslastsentral på Rodeløkka. Begge planlegges satt i ordinær drift 1. kvartal 2013.

Varme hadde samlede investeringer på 326 millioner kroner (463 millioner kroner) i 2012. Investeringene knytter seg i hovedsak til økt fornybar produksjonskapasitet for fjernvarmevirksomheten i Oslo, samt organisk vekst ved kundetilknytninger. Anleggene for energiutnyttelse av avfallsbasert brensel på Borregaards industriområde i Sarpsborg og Bio-El Fredrikstad har vært i drift igjennom hele året. Begge anleggenes resultater preges av at avfallsmarkedet er utfordrende.

Overordnet drift i 2012 har vært god, med unntak av to hendelser. Onsdag 28. november oppstod en lekkasje i fjernvarmeledningen i Ljabruveien ved Bjørndalen. Årsaken til lekkasjen var rustgjennomgang i ledningen. Om lag 1000 fjernvarmekunder ble rammet. Reparasjonsarbeidet ble avsluttet fredag morgen den 30. november, og leveransen av fjernvarme ble gjenopptatt til området kort tid etter.

Onsdag 19. desember oppstod en lekkasje ved påfylling av fyringsolje ved Hafslunds varmesentral inne på sykehusområdet på Ullevål. Omlag 19 m³ fyringsolje lekket ut fra anlegget og inn i det offentlige avløpssystemet, hvorav noe nådde Akerselva.

Hafslund ser på begge hendelsene som svært alvorlige, og tiltak for å hindre lignende hendelser har høy prioritet.

Nett

Forretningsområdet Nett består av selskapene Hafslund Nett AS og Hafslund Driftsentral AS. Hafslund Nett er det største nettselskapet i Norge. Driftsinntektene for nettvirksomheten ble 3992 millioner kroner (4202 millioner kroner). Driftsresultatet før avskrivninger ble 1019 millioner kroner (983 millioner kroner), en økning på 4 prosent fra 2011. Dette reflekterer et regulert dekningsbidrag på 1926 millioner kroner (1916 millioner kroner), samt en merinntekt på 268 millioner kroner (212 millioner

kroner). Forretningsområdet Nett har en engasjert kapital på 9,2 milliarder kroner ved utgangen av 2012.

Nettvirksomheten har hatt en positiv utvikling med færre avbrudd i nettet de siste årene, og har vært blant de selskapene i Norge med best leveringssikkerhet. Denne utviklingen fortsatte i 2012. Gjennomsnittskunden hos Hafslund Nett i 2012 opplevde avbrudd i strømforsyningen på 0,75 timer, mot tilsvarende 1,9 timer i 2011. 2011 var et år med lengre avbrudd for gjennomsnittskunden grunnet stormen «Dagmar» julen 2011. For 2012 er nivået nede på samme nivå som 2010. Det er en prioritert oppgave for Nett å fortsette det målrettede arbeidet for til enhver tid å ha et stabilt, robust og personsikkert nett, med god leveringspålidelighet i hele nettområdet.

De siste årene har investeringer i regionalnettet, særlig i Oslos sentrale områder, vært prioritert. I perioden 2013-2015 er planlagte investeringer i konsernets distribusjons- og regionalnett eksklusive AMS ventet på nivå med de løpende avskrivningene. Framtidig investeringsnivå vil preges av ytterligere forsterkning av nettet, innføring av AMS, og sterk befolkningsvekst i Hafslund Netts konsesjonsområde. Investeringer og vedlikehold inngår i grunnlaget for NVEs fastsettelse av årlig inntektsramme for virksomheten. Hafslund Nett har blant landets rimeligste nettleier. Ved utgangen av 2012 hadde selskapet til sammen 562 500 nettkunder (552 000 kunder).

NVE har vedtatt ny modell for fastsettelse av NVE-renten med virkning fra 2013. Dette vil gi høyere NVE-rente sammenliknet med tidligere. Det estimeres at NVE-renten vil øke omlag 3,0 prosentpoeng i 2013 fra 2012. Dette er en viktig endring for å sikre nettbransjen kapitaltilgang til å gjennomføre nødvendige reinvesteringer og kommende investeringer i AMS. 1 prosentpoeng økning i NVE-renten betyr i størrelsesorden 60 millioner kroner mer i inntektsramme for Hafslund Nett. Høy merinntekt som følge av høyt overføringsvolum i 4. kvartal 2012 vil redusere resultateffekten fra den økte NVE-renten i 2013. Ved utgangen av 2012 har nettvirksomheten en akkumulert merinntekt på 425 millioner kroner (155 millioner kroner). Basert på planlagte overføringstariffer og vedlikehold forventes at driftsresultatet øker i området 15 prosent for 2013 sammenliknet med 2012.

Hafslund Nett skal installere AMS-målere (automatiske strømmålere) hos alle nettkunder. Forskrift 301 om måling, avregning og fakturering stiller krav om at alle strømkunder skal ha tatt i bruk AMS innen 1. januar 2017. Olje- og energidepartementet (OED) har i brev av 18. februar 2013 kommunisert at avregningsforskriften endres slik at siste frist for utrulling av AMS utsettes to år til 1. januar 2019. AMS innebærer at alle husstander får en såkalt "smart måler", som registrerer strømforbruket på timebasis og automatisk sender informasjon om forbruket til nettselskapet. Dette gir raskere innhenting av måleverdier og bedre informasjon for kunden.

Marked

Forretningsområdet Marked består av virksomhetsområdene strømsalg, fakturaservice og kundesenter. Marked har virksomhet i Norge, Sverige, Finland og Spania, og har som mål å befeste posisjonen som størst og mest effektiv på strømsalg i Norge. På lengre sikt er målet å oppnå en ledende posisjon også i det nordiske markedet. Omsetningen på 5,5 milliarder kroner er en reduksjon på 1,7 milliarder fra 2011. Omsetningsnedgangen skyldes i hovedsak lavere engrospriser for kjøp av kraft på Nord Pool i 2012, sammenliknet med 2011. Antall strømkunder økte med over 26 000, og levert volum var 0,9 TWh høyere. Det ble solgt 16,4 TWh strøm til kundene i 2012, mot 15,5 TWh i 2011.

Forretningsområdet Marked oppnådde et driftsresultat på 364 millioner kroner i 2012 (277 millioner kroner). Økningen fra 2011 skyldes hovedsakelig positiv verdiutvikling på kraftderivater på 44 millioner kroner (-85 millioner kroner), som løpende

resultatføres til virkelig verdi. En stor del av gevinsten gjelder tilbakeføring av sikrings- og sluttbrukerkontrakter for perioden desember 2011 til mars 2012, som ble kostnadsført i 2011. Det er en asymmetri i resultatføringen av verdiutviklingen på kraft- og sluttbrukerkontrakter. Etter IFRS skal tap i sikringskontraktene alltid resultatføres, mens motsvarende urealisert gevinst på sluttbrukerkontraktene ikke kan resultatføres. Denne asymmetrien i resultatføringen kan gi store utslag i perioder hvor engrosprisene i kraftmarkedet beveger seg mye. Forretningsområdet Marked har en engasjert kapital på 1,8 milliarder kroner ved utgangen av 2012.

Myndighetene jobber med etablering av et felles nordisk sluttbrukermarked for strøm innen 2016. I 2010 kjøpte Hafslund seg inn i de svenske strømsalgsselskapene Göta Energi AB (100 prosent) og Energibolaget i Sverige Holding AB (49 prosent). Hafslund har i 2012 styrket sin tilstedeværelse i det svenske markedet, gjennom organisk vekst og etableringen av selskapet SverigesEnergi AB. SverigesEnergi skal være et klart lavprisalternativ. Hafslund ønsker blant annet å bygge på erfaringene fra NorgesEnergi og teste ut et lavpriskonsept i det svenske markedet. Sammen med den sterke posisjonen som Hafslund har i det norske strømmarkedet, gjør dette at konsernet er godt posisjonert i forhold til et framtidig felles nordisk sluttbrukermarked for strøm. Ved utgangen av 2012 hadde Hafslund til sammen 905 000 strømkunder i heleide selskaper, og andel av kunder i deleide selskaper. Dette omfatter kundeporteføljene til Hafslund Strøm, NorgesEnergi, Fredrikstad EnergiSalg, Hallingkraft, og Røyken Kraft i Norge, og porteføljene til de svenske selskapene Göta Energi, SverigesEnergi og Energibolaget i Sverige.

Markedssituasjonen med forholdsvis lave strømpriser og moderat medieoppmerksomhet om strømprisene i 2012 har gjort at henvendelsene til Hafslunds kundesentre har vært om lag 20 prosent lavere enn foregående år. Det arbeides kontinuerlig med tiltak for å bedre kundenes muligheter for selvbetjening, mer langsiktige tiltaksplaner med siktemål å redusere innkommende henvendelser, og bedre interne arbeidsprosesser. Løpende undersøkelser blant kundene som har vært i kontakt med Hafslunds kundesentre viser at kundene generelt har en positiv oppfatning av kontakten med kundesentrene.

Hafslund Fakturaservice leverer måling, fakturering og innfordring til konsernets selskaper. Dette omfatter løpende fakturering til mer enn én million sluttkunder. I 2010 ble det satt i gang et større system- og organisasjonsutviklingsprosjekt, for å endre selskapets kjernesystemer for fakturering og måleverdihåndtering. Oppstart og driftssetting av det nye systemet ble gjennomført 15. oktober 2012. Erfaringene etter den første driftsperioden er at alle operative funksjoner er i normal drift, systemet fungerer godt, og at alle aktiviteter er gjennomført i henhold til planen. Utrulling av systemet vil fortsette og ferdigstilles i 2013, når de siste av konsernselskapene flyttes over til den nye løsningen.

Myndighetskontakt og rammevilkår

Hafslunds nettvirksomhet er regulert av myndighetene som naturlig monopol. Rammene for inntektene til fjernvarmevirksomheten er fastsatt i lovverket. Både kraftproduksjon og fjernvarme har sine inntekter direkte relatert til prisene i kraftmarkedet, et marked som i stor grad påvirkes av politiske beslutninger.

For Hafslund er det avgjørende å kunne gi myndighetene gode innspill om virkningen av rammebetingelser som påvirker virksomhetene og deres utviklingsmuligheter. Samtidig skal Hafslund bidra til gode politiske og regulatoriske beslutninger, ved å synliggjøre hvordan beslutningene påvirker de viktige samfunnsfunksjonene Hafslund utøver i det moderne samfunn. Endringen i fastsettelsen av NVE-renten er et eksempel på hvordan Hafslund, sammen med den øvrige kraftbransjen og myndighetene, har bidratt til å øke renten fra et faretruende lavt nivå, til et nivå som bedre legger grunnlaget for en lønnsom utvikling av framtidens elektrisitetsnett.

Samfunnsansvar

Hafslund har ansvaret for de samfunnsmessige konsekvensene som følger av konsernets virksomhet, både med hensyn til ytre miljøpåvirkning, menneskerettigheter, arbeidsforhold og øvrige sosiale forhold. Ansvaret går gjennom hele Hafslunds verdikjede og virksomhet, og inkluderer også de innkjøp og investeringer Hafslund foretar. Hafslund legger til grunn regjeringens definisjon av samfunnsansvar som angitt i St. meld. nr. 10 (2008-2009): Næringslivets samfunnsansvar i en global økonomi.

Gjennom 2012 er det arbeidet kontinuerlig med samfunnsansvar i konsernets selskaper, med hovedfokus på det ytre miljø og etisk handel. Styrende for konsernets arbeid er policy for ytre miljø og samfunnsansvar, samt konkrete prosedyrer for miljøledelse og etisk handel. Hafslund har egne etiske retningslinjer som gjelder for alle våre leverandører, og der innholdet utgjør en del av kontrakten.

Hafslund har de senere årene vært en betydelig sponsor på ulike områder. Som en naturlig følge av endring av virksomheten de siste årene, samt økt kostnadsfokus i hele konsernet, vil sponsorporteføljen bli betydelig redusert fra 2013. Sponsoratene skal bidra til konsernets verdiskaping, og være til nytte for samfunnet.

Det ytre miljø

Miljøledelse

God miljøledelse er en naturlig del av Hafslunds samfunnsansvar, og er et viktig middel for å sikre effektiv ressursutnyttelse og god drift. Alle enhetene i konsernet skal praktisere en systematisk form for miljøledelse, og det er satt krav til dette fra konsernets side. Hafslund Varme, som står for majoriteten av energibruken og utslipp i konsernet, er sertifisert i henhold til den internasjonale miljøstandard ISO 14001. Dessuten er hovedkontoret i Drammensveien 144 og konferansesenteret på Hafslund Hovedgård begge sertifisert i henhold til Miljøfyrtårn-standard.

Hafslund Produksjon

Elvekraftverkene produserer miljøvennlig kraft, og det er i alles interesse at vannressursene i Glomma-vassdraget blir utnyttet på en mest mulig effektiv måte. Produksjonstilgjengeligheten ved Hafslunds produksjonsanlegg lå i 2012 på 93,14 prosent, mot 99,6 prosent året før. Nedgangen skyldes større feil på Kykkelsrud og Vamma.

Hafslund Varme

Hafslunds energibruk og utslipp til luft domineres av konsernets varmeproduksjon. En høyere andel avfall og annen fornybar energi i innsatsfaktorene gjør at utslippene av klimagasser er lave i forhold til mengden produsert energi. Dessuten erstatter fjernvarme i stor grad eldre oljekjeler. Utslippene av klimagasser i 2012 var 73 gram per kWh levert kunde i Oslo. Dette er en betydelig nedgang sammenlignet med 2011, da utslippene per kWh levert var 111 gram.

Forbrenningsanleggene har også utslipp av mer lokal og regional karakter, som støv, NO_x og SO_x, samt blant annet dioksiner og tungmetaller fra avfallsforbrenningsanleggene. Disse utslippene har i 2012 i all hovedsak ligget under myndighetenes grenseverdier, og overskridelser har blitt raskt avviksbehandlet og meldt til myndighetene.

Hafslund Varme har konkrete planer om å ytterligere øke mengden fornybar energi som inngår i innsatsfaktorene for produksjon av varme, blant annet med bruk av pellets. De første testene av den nye pelletskjelen ble gjennomført i desember 2012. Målet på sikt er å fase ut fossile energikilder fra fjernvarmeproduksjonen. Spesielle

situasjoner og langvarig kulde kan føre til begrenset bruk av fossile energikilder, blant annet for å opprettholde forsyningssikkerheten.

I desember 2012 skjedde et større oljeutslipp på omlag 19 m³ fra Ullevål varmesentral til det offentlige avløpssystemet, hvorav noe nådde Akerselva. Varsling og beredskap fungerte godt, og avbøtende tiltak ble gjennomført gjennom julen. Utslipet er avviksbehandlet, og tiltak for å hindre liknende hendelser har høy prioritet.

Hafslund Nett

For Hafslund Nett er det et samfunnsansvar å sikre at produsert energi kommer fram til bedrifter og husholdninger uten vesentlige avbrudd og med lavt energitap, og til en lavest mulig samfunnsøkonomisk kostnad. Den pågående omleggingen av hovednettet i Oslo til 132 kV vil i så måte redusere de relative tapene i nettet fra dagens nivå.

Nytt i 2012 er at alle større nettutbygginger krever en miljø-, transport- og anleggsplan (MTA-plan), som sendes på offentlig høring. Dette vil sette økt fokus på beslutninger og prosesser.

Øvrig drift

Hafslunds påvirkning på det ytre miljø fra øvrig drift stammer i hovedsak fra pelletsproduksjonen på Averøya, BioWood Norway, som ble avviklet i februar/mars 2013, drift av egen bygningsmasse, egen transport, samt innkjøpte tjenester (transport og entreprenørvirksomhet). Konsernet samarbeider med Norsk Gjennvinning om avfalls- og returordninger. Hafslund er også medlem av Renas, en innsamlings- og behandlingsordning for næringsselektroavfall.

Etikk og korrupsjon

Hafslund er opptatt av å holde en høy etisk standard i all sin forretningsdrift. Konsernet har vært medlem av Initiativ for etisk handel (IEH) siden 2008. Medlemskapet hjelper Hafslund å stille tydelige krav til konsernets leverandører, om at disse skal utøve sin forretningsvirksomhet på en slik måte at de ikke bryter med nasjonale og internasjonale anerkjente prinsipper, og retningslinjer knyttet til menneske- og arbeidstakerrettigheter, miljø og korrupsjon. Kravene er en del av innholdet i alle kontrakter Hafslund inngår.

For å forebygge korrupsjon, bestikkelser og interessekonflikter har Hafslund i tillegg utarbeidet etiske retningslinjer for ansatte, som også er vedtatt av styret i Hafslund ASA.

Sosialt ansvar

Medarbeiderforhold

Hafslund hadde 1216 medarbeidere (1174 årsverk) ved utgangen av 2012. 35,8 prosent av konsernets medarbeidere er kvinner og 64,2 prosent er menn. Hafslund arbeider for en jevnere fordeling av kvinner og menn innenfor alle forretningsområdene, og har fokus på dette i forbindelse med lederutviklingsprogrammene i konsernet. På utviklingsprogrammet Vekst som ble gjennomført i 2012, var 58 prosent av deltakerne kvinner. Hafslunds lønnspolitikk er basert på individuell lønnsfastsettelse, og konsernet følger opp at lønnsforskjeller ikke er basert på diskriminerende grunnlag. Godtgjørelse til ledende ansatte er omtalt som del av note 23 i konsernregnskapet.

Konsernledelsen bestod fram til 1. mars 2013 av to kvinner og fem menn. Fra 1. mars 2013 består konsernledelsen av tre kvinner og fire menn. I ledergruppene i konsernselskapene er det 25 prosent kvinner og 75 prosent menn. Styret i Hafslund ASA består av åtte representanter, hvorav tre kvinner og fem menn, og oppfyller

dermed lovens krav til kjønns sammensetning.

Helse, miljø og sikkerhet

Hafslund skal ha en høy standard på helse, miljø og sikkerhet (HMS), og HMS skal være en integrert del av alle prosesser og aktiviteter i Hafslund. Konsernet arbeider for å være en attraktiv arbeidsplass med et utviklende og inkluderende arbeidsmiljø, og for å forhindre at medarbeidere skal bli skadet på jobb eller utvikle yrkessykdom.

Konsernet ser til at konsernselskapene har et systematisk arbeid med helse, miljø og sikkerhet, gjennom blant annet å gjennomføre internrevisjoner og inspeksjonsrunder. I 2012 ble det foretatt HMS-revisjon av seks selskaper, og 17 inspeksjonsrunder på anlegg og prosjekter. Konsernet følger også opp at eventuelle avvik som registreres i revisjonene, blir utbedret innen rimelig tid.

Konsernet legger vekt på samarbeid på tvers av selskapene, og har flere etablerte møteplasser som skal bidra til kompetanseheving, erfaringsutveksling og utvikling av beste praksis innenfor HMS.

Personskader

Det er registrert seks personskader på egne ansatte i den norske delen av virksomheten i løpet av året. Ingen av skadene medførte fravær. Skadene skjedde i selskapene BioWood Norway AS og Hafslund Varme AS. I tillegg er det registrert syv personskader med fravær og fem personskader uten fravær hos konsernets leverandører, ved arbeid på Hafslunds anlegg. Skadene skjedde på oppdrag for Hafslund Nett AS og Hafslund Varme AS.

Det er ikke registrert nye saker relatert til yrkessykdom i løpet av 2012.

Rapportering av uønskede hendelser (RUH)

For å nå visjonen om null skader i virksomheten, er rapportering av uønskete hendelser (RUH) et spesielt viktig virkemiddel. I løpet av året har det vært spesiell fokus på rapportering og læring av hendelser i selskapene Hafslund Varme AS, Hafslund Nett AS og Hafslund Produksjon AS. Målet har vært å skape forståelse blant ansatte for at det er viktig å melde i fra om uønskete hendelser, og på denne måten å bidra til å forebygge skader og forbedre virksomheten. Totalt i konsernet er det rapportert inn 1355 RUH i 2012.

Sykefravær

I 2012 var sykefraværet i konsernet 4,7 prosent. Dette er noe høyere enn foregående år (4,35 prosent). Korttidsfraværet (inntil 16 dager) utgjorde 2,3 prosent, mens sykefraværet utover arbeidsgiverperioden var på 2,4 prosent. Det er stor spredning i sykefraværet fra et selskap til et annet, med en spredning fra én til åtte prosent.

Hafslunds mål er at sykefraværet ikke skal overstige 4 prosent i konsernet. Alle selskapene i konsernet arbeider, i henhold til avtalen om inkluderende arbeidsliv (IA), med tett oppfølging av ansatte under sykefravær og iverksetting av forebyggende tiltak. Dette innebærer blant annet et nært samarbeid med vår bedriftshelsetjeneste Stamina Helse og Trening og NAV.

Risikoforhold

Hafslunds virksomhet er, i tillegg til operasjonell risiko, eksponert for risiko av regulatorisk, juridisk, omdømmemessig, finansiell, politisk og markedsmessig art. Risikovurderinger er en integrert del av konsernets forretningsvirksomhet, og den samlede risikoen på konsernnivå er gjenstand for vurdering av styret. Hafslund har etablert retningslinjer og rammer for aktiv styring av risiko på en rekke områder. Hafslund har langsiktige kommitterte trekkfasiliteter som skal sikre finansiering, også i perioder hvor det er vanskelig å få finansiering i kapitalmarkedene.

Markedspriser på kraft er en av flere viktige verdidrivere for konsernets resultat. Dette gjelder i særlig grad kraftproduksjon og for varmevirksomheten. Hafslund har i løpet av året endret fra en strategi der produsert kraft ble solgt i spotmarkedet, til en delvis prissikring av salg av forventet produksjon av kraft for å redusere kraftprisisiko. Hafslund håndterer markedsrisikoen ved å handle finansielle instrumenter. Det er etablert fullmakter og rammer for sikringsstrategien, som rapporteres løpende til ledelsen og styret. Konsernet kan løpende sikre produsert kraftvolum for opptil kommende 36 måneder i terminmarkedet, hvor andelen sikring ventes å være høyere kommende seks måneder mot etterfølgende del av perioden.

Strømsalgsvirksomheten søker å redusere usikkerhet knyttet til kraftpriser gjennom sikring. Motpartsrisiko i kraftmarkedet minimeres gjennom bruk av standardiserte kontrakter, som cleares mot og avregnes av Nasdaq OMX Commodities. I tillegg er Hafslund eksponert for råvarer brukt i fjernvarmeproduksjon og avfallsforbrenning. Konsernledelsen evaluerer og beslutter strategier for styring av denne type risiko, innenfor den risikoprofil som styret har besluttet.

Konsernets finansavdeling styrer og sikrer valutaeksponering aktivt for å redusere valutarisiko, både i forhold til krafthandel, kjøp av varer og tjenester, samt lån i utenlandsk valuta. Hafslund er eksponert for renterisiko gjennom renteendringer på de rentebærende lånene, i tillegg til at 5-års statsobligasjonsrente inngår i inntektsrammefastsettelsen for nettvirksomheten for 2012. Renterisiko søkes redusert gjennom en balansert styring av fast og flytende rente i selskapets renteportefølje. Styret har godkjent de retningslinjer og rammer som gjelder for styring av finansiell risiko.

Flere av konsernets virksomheter innenfor energiforsyning er konsesjonspliktige, og i betydelig grad gjenstand for offentlig regulering. Særlig gjelder dette produksjons-, varme og nettvirksomheten. Nettvirksomheten er et naturlig monopol med offentlig regulerte inntekter. Nettreguleringsregimet som var gjeldende ut året 2012 ga enkelte uforutsette og negative svingninger i inntektsramme og avkastning. Fra 2013 er det gjennomført endringer fra NVE i reguleringsmodellen. Dette forventer å gi mer stabilitet, bedret avkastning og bedre investeringsinsentiv, samt bedret insentiv til fusjoner og oppkjøp. Innføringen av avanserte styrings- og målesystemer (AMS) i Norge er en av energibransjens største enkeltstående satsinger noensinne. Hafslund Nett er i gang med jobben som skal sikre at nettselskapets 562 500 kunder vil få AMS til riktig tid.

For strømsalgsvirksomheten vil kundeutviklingen representere et sentralt risikomoment. Virksomheten har til enhver tid betydelige kundefordringer, men hovedtyngden skriver seg fra mindre enkeltfordringer mot privatkunder med løpende månedlig fakturering, og tap har historisk sett vært marginale.

Eierstruktur og aksjonærforhold

Hafslund ASA har to aksjeklasser, hvor A-aksjene gir stemmerett på konsernets generalforsamling. Dette er historisk betinget og fraviker fra "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse". Selskapets aksjekapital ved utgangen av 2012 var 195 186 264 kroner, fordelt på 115 427 759 A-aksjer og 79 758 505 B-aksjer. Kursen per 28. desember 2012 var 45,60 kroner for A-aksjen og 45,30 kroner for B-aksjen. Hafslunds børsverdi var 8,9 milliarder kroner ved utgangen av 2012. Avkastningen (verdiendring + utbytte) i 2012 ble -16,3 prosent. Tilsvarende endret Oslo Børs' hovedindeks OSEBX (OSEBX justeres for utbytte) med 14,0 prosent.

Oslo kommune var per 31. desember 2012 største aksjonær i Hafslund ASA, med 53,7 prosent av aksjekapitalen, hvorav 58,5 prosent av A-aksjene og 46,8 prosent av B-aksjene. Fortum Forvaltning AS er nest største aksjonær med 34,1 prosent av aksjekapitalen, hvorav 32,8 prosent av A-aksjene og 36,0 prosent av B-aksjene. Ved

årsskiftet eide Hafslund 397 361 egne B-aksjer.

Styrets arbeid

Styret i Hafslund har arbeidet i henhold til vedtatt styreinstruks med retningslinjer for styrets arbeid. Oppdaterte prinsipper for eierstyring og selskapsledelse i Hafslund ble vedtatt 5. desember 2012, og endres fortløpende i tråd med "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse" (Corporate Governance). Beskrivelse av prinsippene for eierstyring og selskapsledelse, samt avvik fra "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse" er omtalt på hafslund.no. God eierstyring ligger til grunn for styrets arbeid.

Hafslund oppfyller kravene i loven om kjønnskvoltering i ASA-styrer. Styret gjennomfører årlig evaluering av arbeidsform, kompetanse og samarbeid mellom styret og ledelsen. Styrets kompensasjonsutvalg gir blant annet tilrådning til styret i saker som gjelder selskapets vederlag til konsernsjefen. Styret opprettet i 2010 styrets revisjonsutvalg. Revisjonsutvalgets oppgaver er å bistå styret i arbeidet med å utføre sine plikter i forbindelse med regnskapsavleggelsen og vurderingen av selskapets internkontroll.

På ordinær generalforsamling den 24. april 2012 ble styreleder Birger Magnus og styremedlemmene Maria Moræus Hanssen og Ellen Christine Christiansen valgt med funksjonstid fram til ordinær generalforsamling 2014.

Det er enighet i Hafslund om å ikke etablere en bedriftsforsamling. Styret er følgelig direkte ansvarlig overfor generalforsamlingen og aksjonærene. Opplysninger som Hafslund er pliktig til å gi etter regnskapsloven § 3-3b, om redegjørelse for foretaksstyring i årsrapport 2012, er omtalt sammen med «Eierstyring og selskapsledelse» på hafslund.no.

Den 26. oktober 2012 ble det gjennomført valg av ansattes representanter til styret i Hafslund ASA. Per Orfjell og Per Luneborg ble gjenvalgt for en ny toårs periode, og Jane Koppang ble valgt som ny ansattrepresentant.

Utbytte og disponering av resultatet

Styret vil overfor ordinær generalforsamling den 7. mai 2013 foreslå at det for regnskapsåret 2012 deles ut et ordinært utbytte på 2,50 kroner per aksje, totalt 487 millioner kroner. Styret foreslår følgende disposisjoner av Hafslund ASAs årsresultat på 42 millioner kroner:

Overført fra annen egenkapital:	-445 millioner kroner
Avsatt til utbytte:	487 millioner kroner
Sum disponert:	42 millioner kroner

Etter disse disponeringene utgjorde selskapets frie egenkapital [2709] millioner kroner per 31. desember 2012.

Framtidsutsikter

Det er et overordnet mål å befeste Hafslunds posisjon som et ledende energiselskap i Norge basert på lønnsom vekst. Dette skal oppnås med basis i de fire forretningsområdene Produksjon, Varme, Nett og Marked, hovedsakelig ved organisk, men også ved strukturell vekst, ved effektiv drift, og ved å utnytte synergier på tvers.

Konsernet har en sterk markedsposisjon innen alle forretningsområder, og er også godt befestet i områder med befolkningsvekst som krever økt energiforsyning. Det antas at det vil bo nærmere 800 000 innbyggere i Oslo innen 2030, mot dagens om

lag 600 000 innbyggere. Dette betyr at behovet for kapasitet i energiforsyningen både innen og inn til regionen øker. Hafslund møter befolkningsveksten ved å modernisere og forsterke energiinfrastrukturen i Oslo.

Hafslunds økonomiske resultater påvirkes direkte av kraftprisutviklingen. Dette gjelder for kraftproduksjon og fjernvarme, mens inntjeningen innen nettvirksomheten i stor grad påvirkes av endringer i de offentlige reguleringene. Strømsalgsvirksomheten er svært konkurranseutsatt, og lønnsomheten er betinget av Hafslunds evne til å opprettholde kundelojalitet og effektivitet.

Kraftprisene preges til enhver tid av den hydrologiske situasjonen og de økonomiske forholdene i Norden og Europa, samt eventuelle regulatoriske og politiske initiativ. Den 31. desember 2012 var noteringen for framtidig levering av kraft for 2013 og 2014 på Nasdaq OMX på 28 øre/kWh. Det er stor usikkerhet rundt den framtidige kraftprisutviklingen. For å bedre utnytte markedsutsiktene og å sikre inntjening og kontantstrøm, har Hafslund gradvis endret fra en spot policy for salg av produsert kraft, til en delvis prissikring av salg av produsert kraft.

I tillegg til løpende driftsinvesteringer i eksisterende virksomhet, vil konsernets framtidige investeringsbehov preges av lovpålagte investeringer i AMS. Olje- og energidepartementet har i brev av 18. februar 2013 kommunisert at avregningsforskriften endres, slik at siste frist for utrulling av AMS utsettes to år, til 1. januar 2019.

Den strategiske konsentrasjonen rundt kjernevirksomheten vil styrke Hafslunds rolle som et ledende energiselskap, og bygge opp under konsernets satsning på fornybar energi, infrastruktur for energi og strømmarkedet. Styret mener Hafslund både forretningsmessig og finansielt har et godt grunnlag for en tilfredsstillende utvikling, og for å møte de utfordringene som konsernet står overfor i tiden framover.

Styret i Hafslund ASA

Oslo, 19. mars 2013

Birger Magnus
Styreleder

Maria Moræus Hanssen
Nestleder

Ellen Christine Christiansen

Odd Håkon Hoelsæter

Hans Kristian Rød

Per Orfjell

Per Luneborg

Jane Koppang

Finn Bjørn Ruyter
Konsernsjef

[\[1\]](#) Tallene er basert på heleide selskaper i Norge.